

Debat & Kommentarer

Musik og Materialisme

Modspil har fra en af udgiverne af »Musik og Materialisme«, (anmeldt i nr. 6) modtaget følgende indlæg:

Ikke for at polemisere mod en i øvrigt positiv og dybtgående anmeldelse, men som en vejledning for de læsere, der kun kender Poul Nielsens »Musik og Materialisme« fra anmeldelsen i MODSPIL vil jeg gerne fremdrage følgende forhold:

Anmeldelsens hovedærinde er spørgsmålet, om Poul Nielsens Adorno-kritik er berettiget, eller om den bunder i en fejltagelse fra Poul Nielsens side - en fejltagelse der får ham til at reducere Adornos musikfilosofi utilbørligt for at underkaste den en systematisk videnskabelig kritik. Derom kan man have sine meninger: Anmelderne har deres, forfatteren havde sine, Dahlhaus har ytret sig om emnet i en artikel (»Adornos Begriff des Musikalischen Materials« i: Eggebrecht: Zur Terminologie der Musik des 20. Jahrhunderts) og jeg ser ingen grund til at føje mine mere private formodninger til de allerede anførte. Til syvende og sidst ligner denne problemstilling et spørgsmål, om Adornos musikfilosofi bør tælles blandt de apokryfe skrifter eller ej. Og det spørgsmål må enhver gøre op med sig selv.

Imidlertid er det, som om optagetheden af dette tema forhindrer anmelderne i at se, hvad der er hovedærinde med Poul Nielsens bog: Nemlig det der er angivet i dens undertitel som »tre aspekter af Adornos musikfilosofi«. Det tredje aspekt - spørgsmålet om ideologi og musikhistorie - munder ud i et kapitel om »Jürgen Habermas' offentlighedssystematik afprøvet på musikvidenskabens stil- og genre-historiske empiri« (Musik og Materialisme s. 153-193). Dette kapitel behandles af

anmelderne som en uddybende kommentar til afsnittet om offentlighedsteorier (s. 128-134) og således er det slet ikke ment fra Poul Nielsens hånd. Tværtimod er det selve afhandlingens konkluderende slutkapitel, udtrykkeligt angivet som sådan i den indholdsfortegnelse, Poul Nielsen havde udarbejdet, og efterladt i en langt mere udarbejdet form end de foregående afsnit om »argumentationsstrukturen« og det periodiseringsskema, som anmeldelsen citerer. Dette forhold understreges også af, at kapitlet om Max Weber (bilag II i Musik og Materialisme) af Poul Nielsen er nævnt som en selvstændig afhandling, der burde komme efter Adorno-afhandlingen, mens Habermas-kapitlet er en del af selve Adorno-afhandlingen.

Når dette fremdrages her er det ikke for at kritisere anmelderne, der selvfølgelig er i deres gode ret til at sætte ind der, hvor de synes Poul Nielsens bog ansporer til eftertanke og til kritik. Men blot for at fastslå, at den bog der i MODSPIL anmeldes som to aspekter af Adornos musikfilosofi plus en projektbeskrivelse til en materialistisk musikhistorie, faktisk fra Poul Nielsens hånd er, hvad den giver sig ud for at være: Nemlig tre aspekter...

Jens Brincker